

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н, проф. Лоханова Н.О.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: **«Облік і контроль основних засобів на прикладі
Приватного Підприємства «МАРСЕЛЬ8»**

Виконавець:

студентка ОЕФ 4 курсу 2 групи
Мальченко Ганна Валеріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Шаровська Тамара Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	6
1.1. Сутність та класифікація основних засобів.....	6
1.2. Нормативно-правова база обліку основних засобів.....	15
1.3. Сучасна проблематика обліку основних засобів.....	19
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА БАЗІ ПІДПРИЄМСТВА «МАРСЕЛЬ8»	23
2.1. Загальна економічна характеристика підприємства «Марсель 8».....	23
2.2. Документальне оформлення основних засобів.....	31
2.3. Особливості формування обліку основних засобів на гві «МАРСЕЛЬ8».....	39
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ТЕОРІЯ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА	45
3.1. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві «МАРСЕЛЬ8».....	45
3.2. Контроль основних засобів на підприємстві «МАРСЕЛЬ8».....	50
3.3. Шляхи вдосконалення обліку основних засобів на вітчизняних підприємствах.....	55
ВИСНОВКИ	59
Список використаних джерел	62
Додатки	

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогоднішній день в сучасних умовах господарювання перед Україною постали проблеми подолання спаду виробництва на вітчизняних підприємствах, серед них нестачі фінансових ресурсів, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання. Найголовнішою проблемою перед підприємством постає ефективність використання основних засобів. Тому, основним завданням вітчизняних підприємств постає підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, найважливішою складовою якої являються основні засоби. Також актуальною проблемою постає виявлення найбільш важливих чинників, які впливають на зміну рівня використання основних фондів суб'єктами господарювання.

Перед ринковою економікою на сьогодні найбільшою проблемою постає оцінка та вдобрення основних засобів в бухгалтерському балансі. Функціональне значення аналізу основних засобів визначається посиленням їх впливу на зміни економіки та галузі України. Точність таких показників залежить від того, наскільки достовірно та повно була проведена їх оцінка. Адже, неправильна оцінка основних засобів може призвести до спотворення загальної картини фінансового стану підприємства та може призвести до неточного числення амортизації, а звідси собівартості та відпускних цін на продукцію (роботи та послуги). Через ці неточності спотворюються показники прибутковості, рентабельності та самого прибутку. Таким чином, дуже велике значення для ефективної діяльності підприємства являється питання правильної організації обліку основних засобів.

Діяльність підприємства безпосередньо пов'язана з наявністю та використанням основних засобів, які характеризуються відповідним складом та структурою для здійснення процесу виробництва.

Подальший процес відтворення та оновлення основних засобів забезпечую діяльність підприємства конкурентоспроможним. У свій час,

конкурентоспроможність підприємства залежить, насамперед, від своєчасного отримання достовірної та повної облікової інформації. Необхідно здійснювати постійний аналіз ефективності використання основних засобів та досліджувати фактори, які впливають зміни.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи визначається обґрунтування теоретичних і методичних аспектів обліку і аналізу основних засобів, розробка шляхів ефективного використання основних засобів, їх подальшого вдосконалення та, як слідство, ефективного функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання.

Поставлена мета передбачає постановку і розв'язання таких основних завдань:

- Розгляд поняття основних засобів підприємства, їх класифікації та характеристики;
- Аналіз особливостей нарахування амортизації основних засобів;
- Оцінка стану обліку основних засобів;
- Знос основних засобів підприємства.

Основні засоби безпосередньо надходять на підприємство, передаються в експлуатацію, зношуються, а потім піддаються ремонту. Саме ремонт відновлює фізичні якості основних засобів. Основні засоби, в свою чергу, можуть переміщуватися, насамперед, всередині підприємства, а також вибувати внаслідок фізичного зносу або недоцільності подальшого використання.

Для ефективного функціонування підприємств в умовах ринкових відносин найважливіше значення займає оновлення та ефективність застосування техніки, тобто збільшення часу їх роботи шляхом скорочення простоїв, підвищення продуктивності за рахунок впровадження нової техніки, що в свою чергу підвищить фондівіддачу, а саме збільшить випуск продукції на кожен гривню основних фондів.

Постійне оновлення основних засобів робить підприємство конкурентоспроможним, задовольняє попит споживачів, який постійно

змінюється. Зменшення витрат на одиницю продукції в результаті підвищення ефективності використання основних засобів визначає зниження собівартості продукції та підвищення її рентабельності.

Вдосконалення обліку відбувається шляхом часткового відшкодування зносу основних фондів. Підприємству необхідно періодично замінити морально та фізично відпрацьоване виробниче устаткування, замінити застарілі технології на більш нові та необхідно розширювати діюче виробництво на якісно новій основі.

Об'єктом дослідження даної кваліфікаційної роботи є Приватне Підприємство «МАРСЕЛЬ8», основним видом діяльності якого є роздрібна та оптова торгівля.

Інформаційною базою дослідження даної кваліфікаційної роботи являється бухгалтерська звітність Приватного Підприємства «МАРСЕЛЬ8» за 2016-2017 роки, первинні документи та бухгалтерські реєстри.

Предметом дослідження являється бухгалтерський облік основних засобів, їх аналіз та контроль.

Методи дослідження. У даній кваліфікаційній роботі були обрані такі методи дослідження, як:

- вивчення, аналіз та узагальнення наукової літератури вітчизняних вчених;
- метод моделювання, метод порівняння, аналіз та синтез

Інформаційною базою дослідження даної кваліфікаційної роботи являється бухгалтерська звітність Приватного Підприємства «МАРСЕЛЬ8» за 2016-2017 роки, первинні документи та бухгалтерські реєстри.

Дооцінка об'єктів основних засобів може призвести до збільшення вартості основних засобів та суми власного капіталу у балансі підприємства.

Задля ефективного ведення документообороту на підприємстві, підприємствам рекомендовано фіксувати розрахунки дооцінки та переоцінки вартості об'єктів основних засобів у розроблених підприємством документах, в яких були би зазначені усі необхідні реквізити.

Основними підходами щодо удосконалення організації обліку основних засобів є необхідність удосконалювати теоретичні та практичні засади організації обліку, адже основні засоби являються одними із найголовніших чинників ефективного функціонування підприємства.

Лише достовірний облік основних засобів підприємства може допомогти керівникам приймати ефективні та успішні рішення щодо їх використання.

Основними підходами щодо удосконалення організації обліку дає можливість керівництву підприємства приймати вчасні та ефективні управлінські рішення, робити аналіз, що у свою чергу також дозволить знайти шляхи удосконалення виробництва, яке у майбутньому призведе до отримання великого прибутку.

ВИСНОВКИ

Основні засоби є важливою складовою функціонування кожного підприємства. Однак, вони потребують постійного безперервного контролю за ефективністю їх використання. Більшість вітчизняних вчених постійно досліджують та аналізують питання щодо ефективності обліку основних засобів, тому як кожне підприємство має право отримувати повну та правду інформацію щодо їх діяльності.

У даній дипломній роботі були проаналізовані статті вітчизняних вчених що дозволило дійти висновку, що основні засоби – це матеріальні активи, які використовуються підприємством в процесу його діяльності та строк використання якого складає більше одного року або більше одного операційного циклу, якщо він довший за рік.

Для ефективного функціонування підприємств в сучасних умовах ринкових відносин найважливіше значення займає оновлення, модернізація та ефективність використання техніки, тобто збільшення часу роботи основних засобів шляхом скорочення простоїв, підвищення продуктивності за рахунок впровадження нової техніки, що, в свою чергу, підвищить віддачу основних засобів, а саме збільшить випуск продукції на кожну гривню основних фондів.

Постійне оновлення основних засобів робить підприємство конкурентоспроможним та задовольняє попит споживачів, який постійно змінюється. Зменшення витрат на одиницю продукції в результаті підвищення ефективності використання основних засобів визначає зниження собівартості продукції та підвищення її рентабельності.

Вдосконалення обліку відбувається шляхом часткового відшкодування зносу основних фондів. Підприємству необхідно періодично замінити морально та фізично відпрацьоване виробниче устаткування, замінити застарілі технології на більш нові та модернізовані. Також Підприємству необхідно розширювати діюче виробництво на якісно новій основі.

Ефективність використання основних засобів дозволяє підприємству збільшити виробництво необхідної ланки продукції, підвищити віддачу основних засобів та задовольнити потреби населення.

На Приватному Підприємстві «МАРСЕЛЬ8» інвентаризації основних засобів проводиться щорічно перед складанням річної фінансової звітності, що у свою чергу показує той факт, що ПП «МАРСЕЛЬ8» слідує вимогам нормативних документів та подає річну фінансову звітність із підтвердженими даними річної інвентаризації.

Узагальнюючі проаналізовані показники в даній роботі, можна дійти висновку, що Приватне Підприємство «МАРСЕЛЬ8» загалом зацікавлене в досягненні та покращенні показників майнового стану підприємства. Тобто, при аналізі показники майнового стану базового підприємства «МАРСЕЛЬ8» показують, що Підприємство в повній мірі забезпечене оборотними виробничими фондами та основними засобами. Приватне Підприємство «МАРСЕЛЬ8» періодично оновлює свої основні засоби.

Однак, при проведенні аналізу первинних документів на Приватному Підприємстві «МАРСЕЛЬ8», були виявлені наступні недоліки. Так, у більшості первинних документах не були заповнені усі необхідні реквізити, більшість первинних документів, включаючи інвентарні картки знаходяться лише в електронному варіанті. Також, згідно із аналізу первинних документів, були знайдені неоформлені Акти приймання-передачі основних засобів з одного відділу до іншого відділу, що ґрунтується як помилка бухгалтера.

Для подальшої ефективності використання основних засобів підприємству було запропоновано наступні шляхи поліпшення використання основних засобів, а саме:

- 1) Приватному Підприємству «МАРСЕЛЬ8» рекомендовано посилити контроль обліку основних засобів для їх збереження та ефективного використання;

2) Задля ефективного ведення документообороту на підприємстві, підприємствам рекомендовано фіксувати розрахунки дооцінки та переоцінки вартості об'єктів основних засобів у розроблених підприємством документах, в яких були би зазначені усі необхідні реквізити;

3) Якщо здійснити упорядкування та удосконалення ведення документації, то ця процедура призведе до своєчасного надходження документів до бухгалтерії. Необхідно заповнити дані щодо кількості примірників, які будуть надіслані до бухгалтерії, дані стосовно працівників, які займаються оформленням документів та термін використання документів.

4) Приватному Підприємству «МАРСЕЛЬ8» рекомендовано надалі удосконалювати матеріально-технічну базу виробництва ціною заміни застарілих засобів виробництва на більш сучасні, що значно збільшить показник віддачі основних засобів;

5) Необхідно безпосередньо продовжувати стратегію збільшення частки валового прибутку в чистому доходів від реалізації продукції за рахунок модернізації системи управління виробництвом при створенні центрів відповідальності;

6) Підприємству було запропоновано провести комплексний аналіз виробничого стану для збільшення ефективності використання усіх видів ресурсів;

7) Повністю амортизовані об'єкти, але які ще використовуються підприємством повинні бути дооцінені. Дооцінка об'єктів основних засобів може призвести до збільшення вартості основних засобів та суми власного капіталу у балансі підприємства.

Діяльність кожного підприємства безпосередньо пов'язана з наявністю та використанням основних засобів, які характеризуються відповідним складом та структурою для здійснення процесу виробництва. Тому при виконанні усіх запропонованих рекомендацій, Приватне Підприємство «МАРСЕЛЬ8» у сучасних умовах господарювання зможе значно збільшити ефективність використання основних засобів, що, у свою чергу, призведе до

їх вдосконаленню та, як слідство, призведе до ефективного функціонування Приватного Підприємства «МАРСЕЛЬ8».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мордвінцева Т.В, Стулей К.О. Основні засоби підприємства: економічна сутність. Сталий розвиток економіки. Хмельницьк, 2013. №2 (19) С. 90-94.
2. Ковальчук Н.О., Побіжан Т.А. Аналіз стану основних засобів на підприємствах України. Молодий вчений. Чернівці: ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2017. Випуск №10. С. 910-914. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10/206.pdf> (дата звернення: 01.02.2019)
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Навчальний посіб. 8-е вид., переробл. і доповн. Житомир: ПП «Рута», 2009. 912 с.
4. Пиріжок Є.С. Поняття «основні засоби» та канали їх вибуття на підприємстві. Міжнародний збірник наукових праць «Проблеми теорій та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу». 2011. № 2 (20). С. 397–405.
5. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Мукачів: Мукачівський державний університет. 2011. № 3(21). С. 23–31.
6. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: Знання, 2012. 647 с.
7. Коваленко О.В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя. 2014. № 7. С. 20–27.
8. Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. Аграрна економіка. 2012. № 3–4. С. 181–187.
9. Завадський Й.С. Економічний словник. К. : Кондор, 2006. – 356 с.

10. Агрес О.Г. Економічна ефективність використання основних засобів сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук. : 08.00.04. Львів: ЛНАУ, 2013. 20 с.

11. Литнева Н.А. Бухгалтерський облік : Навч. Посіб. ФОРУМ ; ИНФРА-М, 2006. – 496 с.

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.05.2000 року зі змінами від 18.06.2015 року. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologheniya-standart-buhgaltersykogo-1021472.html> (дата звернення: 20.12.2018)

13. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) Редакція від 01.03.2

019, підстава - 2628-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 14.01.2019)

14. Наказ міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00> (дата звернення: 20.01.2019)

15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) Редакція від 01.01.2012 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014 (дата звернення: 21.01.2019)

16. Радіонова Н.Й., Ременюк Л.М. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку і контролю основних засобів. Ефективна економіка. Дніпро: Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, 2015. Випуск №11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/75.pdf (дата звернення: 05.02.2019)

17. Гуцаленко Л.В., Гловюк А.С., Ковальчук І.В. Організація обліку та аудиту основних засобів. Економіка І Суспільство., Мукачів: Мукачівський державний університет, 2017. №8. С. 741-747. URL:

http://www.economyandsociety.in.ua/journal/8_ukr/123.pdf (дата звернення: 10.02.2019)

18. Стефанишин Г.С., Горин Г.В. Законодавчо-нормативна база як чинник ефективного обліку та використання основних засобів підприємств економіка та управління підприємствами. Сталий розвиток економіки. № 3 (20). 2013. С. 305-319

19. Хричікова М.О. Особливості аудиту основних засобів на підприємстві. Управління розвитком. №12 (175). 2014. С. 89-91.

20. Гуля В.С. Особливості здійснення внутрішнього контролю використання основних засобів на підприємстві. Вісник студентського наукового товариства «Ватра». №22. 2015. С. 91-102

21. Стригуль Л.С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві. Вісник Національно-технічного університету «ХПІ». Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХПІ». №32 (1075). 2014. – С. 47-50.

22. Зінкевич О.В. Облік основних засобів на етапі реалізації реальних (капітальних) інвестицій. Економіка і суспільство. № 9. 2017 МДУ с.127-133 URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/193.pdf (дата звернення: 15.02.2019)

23. Яковишина Н.А., Яковенко К.А. Теоретичні основи обліку основних засобів. Молодий вчений. № 5 (57). 2018. С. 779-782 URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/5/180.pdf> (дата звернення: 17.02.2019)

24. Жадан Т.А, Лозова Н.В. Економічна сутність основних засобів підприємства: обліковий аспект. Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського. Глобальні та національні проблеми економіки. № 8. 2015. С. 1112- 1116 URL: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/233.pdf> (дата звернення: 20.02.2019)

25. Селіванова Н.М., Поздняк К.О. Економічна сутність та форми відтворення основних засобів. *VI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Проблеми ринку та розвитку регіонів України в XXI столітті»*

ОНПУ, 2016 р. м. Одеса, 2016. С. 75-82 URL: <https://economics.opu.ua/files/science/ipreed/2015/75.pdf> (дата звернення 03.03.2019)

26. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств. Вісник Сумського державного університету. «10 (82). 2005. С. 177–185.

27. Бабяк Н.Д. Утенкова К.О. Відтворення основних засобів та його фінансове забезпечення у сільському господарстві : дис. ... к. е. н. : спец. 08.07.02 : Харків, ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2006. 18 с.

28. Чорна І.О. Ефективність використання основних виробничих фондів та розробка пропозицій щодо їх поліпшення. Вісник. Львів: ЛНПУ. 2014 UKR:
http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2009_2/files/Econ_02_2009_Chorna.pdf (дата звернення 22.02.2019)

29. Кальмук Г. Ю. Аналіз ефективності використання основних засобів та резерви її підвищення. *Проблеми обліку, контролю та аналізу в економіці України : тези доповідей Другої студентської наукової конференції, 15 жовтня 2009 року*. Національний університет "Львівська політехніка", м. Львів. 2009 С. 72–73. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/5537> (дата звернення 25.02.2019)

30. Мальченко Г.В. Аналіз ефективності використання основних засобів на прикладі ПП «МАРСЕЛЬ8». Збірник науково-практичних статей. Одеський Національний Економічний Університет, м. Одеса. 2019. С.134-137

ДОДАТКИ